

Slaba banka: Nižje plače ali drugi direktorji

Vlada bi rada visoke plače izvršnih direktorjev slabe banke znižala za polovico – bodo v to privolili ali odstopili?

**IRENA FERLUGA
SONJA PLOJ RATAJC**

Bodo izvršni direktorji v Družbi za upravljanje terjatev bank (DUTB, "slabi banki") privolili v za polovico nižje plače, kot bi rada s spremenjeno politiko prejemkov, o kateri naj bi odločala že danes, dosegla vlada? Pravi vihar so namreč pred dnevi sprožile uradno sicer še neobjavljene ugotovitve protikorupcijske komisije, ki je DUTB vzela pod drobnogled že v začetku leta: o visokih prejemkih izvršnih direktorjev in visokih stroških za zunanje svetovalce pa še o konfliktu interesov, ki naj bi bil nastal z najetjem svetovalne družbe Quartz+Co, kjer je družbenik glavni izvršni direktor DUTB **Torbjörn Mansson**. O vsem je – revizorski pregled računskega sodišča gre menda h koncu – že tekla razprava v koaliciji, vlada pa je že pripravila osnutek spremenjene politike prejemkov DUTB. Predlaga znižanje fiksnega dela prejemka izvršnega direktorja, ki zdaj denimo za **Torbjörna Manssona** in **Janeza Škrubeta** znaša 21.533 evrov bruto, na največ 11 tisoč evrov bruto.

Delničarji lahko kaj rečejo o plačah

Vlada ima za tako potezo podlago v zakonu o gospodarskih družbah, ki je bil spremenjen, sledeč evropskim smernicam, nastalim v času krize, pojasnjuje dr. **Borut Bratina**, profesor na EPF v Mariboru. Delničarji lahko kaj rečejo o plačah vodilnih, čeprav sami z njimi ne sklepajo pogodb, ampak to za izvršne direktorje stori upravni odbor, za neizvršne (kot nadzornike) pa skupščina – tem torej skupščina (vlada) lahko sama zniža izplačilo. Če bo vlada politiko prejemkov v DUTB danes spremenila, pa mora upravni odbor to upoštevati pri izvršnih direktorjih. Čeprav v osnovi moti, pravi **Bratina**, da je to neke vrste gasilska akcija, da bi v težkih razmerah pomirili javnost in bi si vlada izboljšala rating.

Vlada, verjetno tudi zaradi javnega nezadovoljstva nad tako visokimi plačami, predlaga znižanje fiksnega dela plače izvršnega direktorja na največ

11 tisoč evrov bruto, variabilni del pa lahko doseže – namesto sedanjega 100-odstotnega deleža – le 30 odstotkov fiksnega plačila. Vlada želi podrobneje urediti mesečna plačila in bonitete, ki jih dobivajo izvršni direktorji, neizvršni člani upravnega odbora in zaposleni s posebno naravo dela. Znižuje fiksno dogovorjeno plačilo neizvršnim direktorjem in mesečna doplačila za posebne izkušnje in znanje. Zavarovanje poklicne odgovornosti za izvršne direktorje in zaposlene s posebno naravo dela opredeljuje kot boniteto in omejuje najvišji dovoljeni znesek letne premije za zavarovanje takšne odgovornosti ter možne odpravne izvršnega direktorja. Ta se omeji na višino fiksnega dela plače v enem letu (sedaj šest povprečnih mesečnih plač). Predlog dodatno določa, kdaj izvršni direktor do nje ni upravičen. Kot predlaga vlada, naj bi neizvršni člani upravnega odbora poslej dobivali tisoč evrov bruto (sedaj dva tisoč evrov) mesečno. Do prvega dela mesečnega doplačila za posebne izkušnje in večine v znesku tisoč evrov bruto (sedaj štiri tisoč) bi bili upravičeni tisti člani upravnega odbora, ki imajo mednarodne izkušnje z delom v finančnih institucijah, do drugega dela v znesku tri tisoč evrov bruto (sedaj štiri tisoč) pa člani z izkušnjami pri delu v instituciji, katere osnovno poslanstvo je bilo prestrukturiranje slabih terjatev ali bank.

Zanikali, da bi bili grozili z odstopi

Ali bodo vodilni v DUTB privolili v nižje plače, včeraj niso želeli povedati, ker da "gre za predlog spremembe politike, ki ga vlada še ni obravnavala, zato ga v tem trenutku ne moremo komentirati", so iz DUTB sporočili včeraj. Izvršni direktorji DUTB so po poročanju spletnega portala RTV Slovenija potrdili, da so na rednem sestanku z vlado govorili tudi o nižanju njihovih visokih plač, zanikajo pa, da bi bili grozili tudi z odstopom.

Lahko bi se namreč zapletlo: nekatere pogodbe so bile sklenjene pred dvema letoma, ko je bila "slaba banka"

vzpostavljena. Takratna vlada se je, pravi **Borut Bratina**, zavestno odločila, da se t. i. Lahovnikov zakon, ki omejuje prejemke v družbah z državnim lastništvom, ne uporablja, da bi lahko z mednarodnim razpisom pritegnila eminentne domače in tuje strokovnjake. Obstoječe pogodbe se lahko spremenijo le, če bodo izvršni direktorji v to privolili. Če ne bi, če bi odstopili in bi bila krivda na strani države (kar je odvisno od pogodbe ali morebitnega sodnega spora), bi lahko zahtevali odškodnino, kar pa bi utegnilo biti celo dražje od izplačil po pogodbi, pravi **Bratina**. "Če pa finančno ministrstvo, ki kontrolira DUTB, misli, da vodstvo DUTB slabo dela, jih lahko odpokliče, zamenja." Finančno ministrstvo namreč prejšnji mesec ni bilo zadovoljno s poročilom DUTB, vrnilo ga je in zahtevalo dodatna pojasnila.

Sporni svetovalni stroški

V poročilu o poslovanju DUTB za leto 2013 je navedeno, da so za plače porabili nekaj manj kot 531 tisoč evrov, letošnje polletno poročilo pa kaže, da je šlo za plače skoraj 1,3 milijona evrov (skupaj s prispevki 1,6 milijona). Ob tem ni zanemarljiv podatek, da je v pol leta DUTB za stroške strokovnih storitev porabila 3,5 milijona evrov. Gre za svetovalne storitve, ki se nanašajo zlasti na ustanovitev DUTB in na prenos terjatev, je zapisano. Zanje je **Torbjörn Mansson** že zatrdil, da bodo v prihodnje mnogo nižji, sodelovanje z družbami, v eni od njih je sam tudi družbenik, pa se mu ne zdi sporno.

"Razprava o višini njihovih plač je neproduktivna. Takšne plače pač imajo takšni strokovnjaki v tujini. Določene so s pogodbo, ki jo je treba spoštovati ali spremeniti, vprašanje je, ali jo je mogoče prekiniti in kakšne bi bile posledice. Bolj problematični se mi zdijo stroški za svetovalne storitve zunanjih svetovalcev, za kar gredo bistveno večji denarji. Že za stresne teste smo plačali 31 milijonov evrov, pa so najprej naredili rezultate, potem šele določili metodologijo," je za **Večer** po-

Page: 3

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 773 cm2

2 / 2

vedal ekonomist dr. Jože Mencinger. Govorjenje o višini plač vidi kot "zamegljevanje problema v javnosti, saj so stroški za svetovanje bistveno bolj pomembni. Samo za svetovalne storitve je šlo 3,9 milijona evrov," je dejal Jože Mencinger.

"Vsak hoče nekaj zaslužiti, in to se najlažje da pri neumnih ljudeh. Dokler se bomo tako obnašali do Evropske komisije in celo vnaprej premišljevali, kaj nam bo naročila, tako dolgo nam ni pomoči."

"Bolj problematični kot plače so stroški za svetovalne storitve zunanjih svetovalcev"

"Močno bi obžaloval"

Andrej Šircelj, poslanec SDS in nekdanji neizvršni direktor v Družbi za upravljanje terjatev bank (vlada Alenke Bratušek ga je razrešila septembra lani, ker je bil hkrati poslanec v DZ), nameravanega znižanja plač v slabi banki včeraj ni komentiral. Pojasnil je, da vladnega predloga ne pozna. Če bi zaradi vladnih napovedi o močnem znižanju plač prišlo do odstopa vodstva slabe banke, pa bi to "močno obžaloval". Šircelj je dodal: "Morda pa je celo komu v interesu, da odstopijo. Vendar ta verjetno ni javen in znan." (JZ)

Zakon je tak

Glede na koncept slabe banke je "dogajanje v njej normalno", je ocenil nekdanji guverner Banke Slovenije in finančni minister Mitja Gaspari. Spomnil je, kako je zakon napisan, in tudi, da so si v slabi banki želeli neodvisnih presoj tujcev, zato so v vodstvo tujce tudi povabili. O vladni nameri, da bi vodilnim v slabi banki zdaj vlada sama občutno znižala plače, pa je menil, da jim plač ne bo mogla znižati, saj bi se zaradi tega z njimi pozneje srečevala na sodišču. (JZ)

Bruto prejemki v letu 2013

Vir: Letna poročila DUTB, Raiffeisen banke in NLB